

NÁMITKA ZÁSTUPCE VEŘEJNOSTI KE KONCEPTU ÚZEMNÍHO PLÁNU STATUTÁRNÍHO MĚSTA OLOMOUCE

uplatněná podle ustanovení § 48 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“)

Zástupcem veřejnosti může být fyzická nebo právnická osoba plně způsobilá k právním úkonům. Zástupce veřejnosti musí být zmocněn nejméně 200 občany obce, kteří uplatňují věcně shodnou připomínku ke konceptu územního plánu. Zmocnění zástupce veřejnosti se dokládá seznamem těchto občanů obce a podpisovou listinou, v níž je uvedeno jméno a příjmení, adresa trvalého pobytu a podpis osob s prohlášením, že jmenovaného zástupce veřejnosti zmocňují k podání námítky a jejímu projednání podle stavebního zákona. Zmocnění se dále dokládá prohlášením zástupce veřejnosti, že toto zmocnění přijímá.

I. Identifikační údaje zástupce veřejnosti

☐ fyzická osoba

Jméno, příjmení, datum narození, místo trvalého pobytu

☐ právnická osoba

Název nebo obchodní firma, identifikační číslo, adresa sídla, osoba oprávněná jednat jménem právnické osoby

Hnutí DUHA Olomouc, Dolní náměstí 38, 77200 Olomouc.

III. obsah námítky „Více zeleně pro Olomouc“

Vnější zelený půlkruh

Proklamovaný vnější zelený půlkruh města je v konceptu nového územního plánu přerušen novými průmyslovými zónami a zónami pro bydlení. Požadujeme, aby byl zachován současný [lesopark na Tabulovém vrchu](#), tvořící tzv. zelený horizont města. Znamená to zrušení (nebo redukci na 20%) navržené bytové výstavby. Požadujeme také zrušení části nově navrženého „vědecko-technologického parku“ v Neředíně (plocha .031/02), umístěného na půdách nejvyšší bonity. Vnější zelený půlkruh dále oslabuje průmyslová zóna na půdách rovněž nejvyšší bonity ve Slavoníně (0.66), Nových Sadech (0.72 a 0.72) a plocha pro bydlení na Povelu a Slavoníně (0.39/03). Všechny nově vymezené plochy pro výrobu na půdách nejvyšší bonitní třídy (cca 100 hektarů) požadujeme zrušit. Dále požadujeme rozšíření biocentra LBC 22 severně až k ulici Balcárkově (nachází se zde vzrostlé stromy) a biokoridoru LBK 15 u Aquaparku o minimálně 50 % v ploše 0.37/06 (v současné době pole, navržené na parkoviště) a vymístění plánovaných prvků dopravní infrastruktury z plochy 0.37/06.

Požadujeme proto zachovat stávající funkční zeleň a vymezit rekreační zóny, které zajistí propojení Smetanových a Bezručových sadů podél Mlýnského potoka. To znamená zrušení plánované propojovací komunikace DS-19 a úpravu tramvajové tratě, nyní vedené

břehovými porosty Mlýnského potoka (navrhujeme její vedení variantně Rooseveltovou nebo Schweitzerovou ulicí) a posunutí protipovodňové zábrany na západní hranici biocentra LBC 8. Rovněž požadujeme zachování stávající zeleně na levém břehu Moravy u Velkomoravské (100-180 metrů východně od břehu vodního toku, plocha 0.13/10).

Vnitřní zelený půlkruh

„Vnitřní zelený půlkruh“ v severní části narušuje plán výstavby nového parkovacího domu a nové budovy u magistrátu (mezi ulicemi Palackého a Hynaisova, .001/06) a plánované stavby až 29 metru vysokých budov u [Tržnice](#) (.001/08). Další narušení existující zeleně představuje budování nové propojovací komunikace ze Šantovky v současně využívané rekreační zóně [podél Mlýnského potoka a fungujícího biocentra u Velkomoravské](#) (LBC8).

Požadujeme proto zachovat stávající funkční zeleň a vymezit rekreační zóny, které zajistí propojení Smetanových a Bezručových sadů podél Mlýnského potoka. To znamená zrušení plánované propojovací komunikace DS-19 a úpravu tramvajové tratě, nyní vedené břehovými porosty Mlýnského potoka (navrhujeme její vedení variantně Rooseveltovou nebo Schweitzerovou ulicí) a posunutí protipovodňové zábrany na západní hranici biocentra LBC 8. Rovněž požadujeme zachování stávající zeleně na levém břehu Moravy u Velkomoravské (100-180 metrů od východně od břehu vodního toku, plocha 0.13/10).

Parkoviště u magistrátu požadujeme pouze podzemní a prostory u Tržnice .001/08 a 001/07 požadujeme převést na plochy s rekreační funkcí, minimálně 50 % zastoupení zeleně a zachováním současného tržiště a autobusového nádraží.

Ohrožení rekreačních a odpočinkových možností v dalších čtvrtích

Nová zástavba omezí také rekreační funkci městských čtvrtí Lazce nebo Hodolany. Část dlouhodobě plánovaného parku na ulici Dlouhá má být zastavěna (plochy 0.004/04 a 0.004/05) a zcela zrušena má být i sportovní plocha mezi ulicemi Farského a Lermontova v Hodolanech US052.c), která místním dětem a mládeži slouží již déle než 80 let. Požadujeme zachování i těchto ploch pro sport, rekreaci nebo sídelní zeleň.

Narušení klidných čtvrtí dopravou

Rekreační funkce města je narušena také několika nově plánovanými silnicemi. Největší hrozbu představuje tzv. severní spoj, který naruší současně využívané klidné plochy na Lazcích a u Klášterního hradiska a druhá varianta naruší hodnotné břehové porosty podél Mlýnského potoka. Problematická je i další silnice, která má vzniknout v návaznosti na [severní spoj](#) - má propojit ulice Dobrovského a Sokolovskou přes řeku Moravu (DS-20). Tím dojde k výraznému ovlivnění dosud klidných ulic Václava III a Na Letné. Rekreační funkci ulic U dětského domova a U Rybářských stavů naruší plánované [silniční propojení ulic Zikova a Přichystalova \(DS-25\)](#). Požadujeme proto upuštění od všech výše jmenovaných nových silnic.

Ochrana lesní půdy před novou zástavbou

Za nepřijatelný precedent považujeme zábor 13 hektarů lesní půdy v lokalitě [„Zlatý důl“ v Lošově](#), kde developéři chtějí vystavět nový městský satelit. Území zahrnuje 10 hektarů areálu bývalé lesní školky a vzrostlý les. Stejně tak nesouhlasíme se zábořem lesa ve

prospěch [parkoviště na Svatém Kopečku](#). Nápor automobilů lze řešit i jinak než betonováním lesa. Požadujeme variantní posouzení různých variant - větší podporu MHD nebo vybudování záchytného parkoviště při nově navržené komunikaci DS-33 (před intravilánem Sv. Kopečka).

Nábřeží přístupná veřejnosti

Požadujeme, aby řeka a její nábřeží byly ve městě co nejvíce přístupné veřejnosti - konkrétně na obou březích Moravy mezi vysokoškolskými kolejemi ulicí Kavaleristů (ZUŠ Žerotín), kde koncept územního plánu navrhuje kamenné/ městské nábřeží, ačkoliv již v současnosti je levé nábřeží hojně využíváno ke sportu i rekreaci. Podporujeme proto návrh na posunutí plánované protipovodňové zdi i na opačném břehu až za ulici Kavaléristů (k hranici zastavitelné plochy .014/04), aby stromořadí a nábřeží tvořilo jeden, veřejnosti dobře přístupný celek.

Více zeleně

Celkovou redukci zeleně ve městě dále podtrhuje absence závazného minimálního procenta zeleně v popisu ploch jednotlivých karet lokalit. Požadujeme, aby toto minimální % zeleně bylo stanoveno u každé lokality s ohledem na současný stav a potenciál území, což byla jedna z podmínek zadání územního plánu.

Obsah námítky je doplněn přílohou:

☐ ano

☐ ne

IV.odůvodnění námítky

Úvod

Rekreační funkce zeleně je v konceptu územního plánu silně podceněna, přestože její podíl je zásadním ukazatelem kvality životního prostředí ve městech. Deklarované „polyfunkční“ využití jednotlivých lokalit je poměrně vágní, protože v jednotlivých lokalitách není stanoveno závazné % zeleně, což je v rozporu se zadáním územního plánu [(f), strana 18]. „*Bude stanoven minimální podíl zeleně*“. Neexistuje žádný důvod, proč % zeleně, resp. procento funkční zeleně (tj. vzrostlé stromy a keře) v kartách lokalit - u jednotlivých číslovaných ploch - pomíjet. Následující body, týkající se podpory zeleně ve městech se týkají konkrétních případů a lokalit, kdy byla funkce zeleně nedoceněna nebo dojde k její faktické likvidaci.

Ad Vnější zelený půlkruh

Vnější zelený půlkruh je v územním plánu pouhou proklamací, protože ve skutečnosti dojde k faktické redukci zeleně v okrajových městských částech, nejvýrazněji na tzv. západním zeleném horizontu, pokrývající hřeben táhlé vyvýšeniny. Dle platného územního plánu měl propojit zelen neředínské pevnůstky až se Slavonínem a vytvořit tak biokoridor, který by zároveň tvořil bariéru mezi zástavbou a západní tangentou. Uvedená lokalita je rovněž natolik

rekreačně významným krajinnotvorným a kulturně hodnotným prvkem s unikátními dalekými výhledy na všechny světové strany, že rozhodně zasluhuje invenčnější využití.

Konkrétně se jedná o plochy v Nové Ulici (36/06, .36/08) a Neředíně (.33/04), kde má dojít dokonce k vynětí 37 ha lesní půdy (PUPFL), i když zde zatím lesní porost nebyl založen. Procento zastavění definované v kartách lokalit pro tyto plochy (20-25 %) je sice nízké, ale není nijak určeno, k jakému účelu bude sloužit zbylých 80% plochy (kromě části veřejného prostranství). Požadavek Hnutí DUHA na plošnou redukci navržené obytné zóny na 20 % (nebo její celkové zrušení) by umožnilo zachování současné zóny pro rekreaci, kultivaci plochy do podoby lesoparku apod. Navrhované vymezení rekreační zóny směrem k západní tangentě (dnes pole) není racionální: pozemky mají perspektivní zemědělské využití (půdy 1. bonity), vytváření nového parku na polních kulturách bez stávající zeleně by bylo náročnější a konečně – vzhledem k blízkosti západní tangenty a s ním související hlukové zátěže by rekreační funkce takového území byla dosti omezená nebo dokonce záporná. Problémem je i redukce biocentra LBC 22 (část severně od navržené hranice k Balcárkově ulici). V současné době se zde nachází vzrostlý porost. Jde o pozemek parc. č. 994/14, který se město Olomouc zavázalo převzít od Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových. Je v něm zatrubněný vodní tok Nemilanky, která by na ploše biocentra mohla být revitalizována (lze získat podporu například u Operačního programu životní prostředí). Naopak zástavbou území by došlo k dalšímu zhoršení (už tak narušené) retenční schopnosti krajiny.

Než přejdeme k dalším sporným bodům „zeleného půlkruhu“, je nutné se vypořádat s argumentací zpracovatele, který masivní nárůst ploch pro bydlení zdůvodňuje potřebou rozvoje města.

Toto rozšiřování ploch pro bydlení je neopodstatněné a představuje nebezpečí pro trvale udržitelný rozvoj města. Demografické studie EU nepředpokládají dramatický růst počtu obyvatel ve městech jako je Olomouc a dosud realizované developerské projekty v Olomouci nejsou ani zdaleka zaplněny (např. dosud neobydlené domy – v ulici Generála Píky, Klusalově a další). Možnost především mladého obyvatelstva kupovat nové byty je vázána na celkový ekonomický růst státu a kraje. Nepředpokládá se, že tento růst bude nadále tak strmý jako před nedávnou recesí. Město by tedy mělo spíše než na množství nových bytů dbát na jejich urbanistickou a stavební kvalitu (včetně občanské vybavenosti v těchto lokalitách). Zároveň by mělo podpořit spíše možnost individuální výstavby a hledět přísněji na developerské projekty, které jsou často v mnoha ohledech diskutabilní.

Negativní pohled na panelová sídliště, jejichž omezenou životností je zvýšení plochy pro bytovou zástavbu argumentováno, je založen spíše na reminiscencích na minulý politický režim a nemá hlubší logický základ. V současnosti jsou panelové domy masově zateplovány a rekonstruovány, jejich životnost se dramaticky zvyšuje, směr k trvalé udržitelnosti je nastolen. Ačkoli je pozitivní, že je možné bydlet i v novostavbách v bytech s většími dispozicemi, představa, že masy obyvatel panelových domů je jednoduše opustí a přestěhují se částečně do novostaveb, je nereálná. Nové bytové domy na rozdíl od panelových domů nejsou často plně obydlené a jejich údržba je tudíž pro obyvatele ekonomicky náročná. Město by se především v zájmu své budoucnosti mělo vyvarovat vzniku „města duchů“. Takovéto lokality jsou vždy zdrojem sociálního napětí a nespokojenosti ve společnosti. Situace ve stavebním sektoru ve Španělsku a v jiných západních zemích by nám měla být výstrahou a ne plánem k napodobení.

Z výše uvedených důvodů navrhuje snížit celkový zábor půdy pro zástavbu minimálně na úroveň předchozího územního plánu. Pečlivé urbanistické plánování by mělo být prioritou, stejně tak jako trvale udržitelný rozvoj území. Zábor kvalitní zemědělské půdy vidíme jako nejkrajnější řešení, kterého je nutno se pokud možno vyvarovat. Z dlouhodobého hlediska se

může světový trend zásobování potravinami snadno zvrátit a potraviny vypěstované v blízkosti města (nebo i ve městě) mohou být velkou výhodou. Ceny energií a pohonných hmot se totiž budou v dlouhodobém měřítku nadále zvyšovat, a to rapidně.

Další přímé přerušení zeleného kruhu představuje nový technologický park v Neředíně (.031/02). Principiálně je nepřijatelné umisťovat nové výrobní plochy na půdách nejvyšší bonity, a to z již dříve zmíněné krátkozrakosti takového počínání. Je nepravdivé tvrzení, že uplatnění požadavků na striktní ochranu půd I. a II. třídy kvality by znamenalo znemožnění stavebního rozvoje města (viz SEA 4.4., str. 48). Existují zde i půdy 3. a 4. bonitní třídy, ale především opuštěné průmyslové areály (brownfields). Bez aktuální analýzy obsazenosti těchto ploch a také současně existujících ploch pro výrobu (např. technologický park v Holici), není možné neuváženě navrhnout zástavbu na půdách nejvyšší bonity.

Dalším problémem je nekritická víra, že právě nové výrobní plochy jsou prostředkem ekonomického rozvoje města. Jak ukazují evropské analýzy (např. studie ESPON), životní prostředí v ČR je devastováno se stejnou „úspěšností“ jako v jádru Evropské unie (především v západní Evropě), ovšem skutečné ekonomické výkonnosti západní Evropy a jejímu životnímu standardu se příliš nepřibližujeme.

Vzhledem k současné ekonomické situaci nelze očekávat expanzi jednotlivých firem, které se předimenzovaných ploch pro výrobu spíše zbavují nebo je pronajímají. Je ovšem nutné zdůraznit, že v době vrcholného ekonomického růstu v půli roku 2008 byl pracovní trh v Olomouci v podstatě nasycen: více než 1/3 uchazečů byla starších než 50 let a téměř pětina se zdravotním postižením. Ve stejné době byla dlouhodobě neobsazená místa různých skladníků a řidičů v logistických centrech, což svědčí o skutečnosti, že budování nových výrobních zón nepřináší příliš atraktivní pracovní místa, protože se jedná vesměs o špatně placené práce na směny. V některých profesích (jedná se zejména o strojírenské profese různých stupňů vzdělání) nebyla volná místa obsazena z důvodu naprostého nedostatku uchazečů s vhodným vzděláním. Ukázalo se, že vzájemná konkurence strojírenských firem vede ke zvýšení mezd pouze u několika málo vybraných profesí a v ostatních případech firmy řeší nedostatek vhodných pracovníků spíše náborem cizinců. Z analýzy úřadu práce v Olomouci také vyplynulo, že v době vrcholného ekonomického růstu byl nejvyšší zájem uchazečů o práci v sektoru služeb - v administrativě a ekonomické oblasti - mezi uchazeči tvořili lidé se středoškolským vzděláním s praxí v administrativě významný podíl. Žádoucí by byla také širší paleta pracovních příležitostí pro vysokoškoláky - ať už pro ekonomy, tak i pro absolventy Univerzity Palackého (zejména z přírodovědecké a filozofické fakulty) a samozřejmě místa v různých profesích, která by akceptovala různá zdravotní omezení, která vykazuje značný podíl uchazečů. Pouze minimum z těchto pracovních příležitostí by patrně přinesl „vědecko-technologický park“, protože Univerzita Palackého veskrze nevychovává absolventy, kteří by mohli najít uplatnění v aplikovaném výzkumu nebo vysoce specializované „lehké“ výrobě. Lze tedy shrnout, že eventuálně nově vzniklá pracovní místa v plochách pro výrobu by byla obsazena uchazeči z jiných regionů nebo dokonce cizinci, což by mohlo být spojeno s masivním přílivem cizinců s doprovodnými negativními dopady. Co se týče zaměstnanosti ještě v obecnější rovině - nové skladovací haly a montovny dokážou pomoci maximálně krátkodobě v době ekonomického růstu, ale z dlouhodobého hlediska zvyšují závislost na velkých korporacích a jsou zdrojem nestability zaměstnanosti.

Konkrétní záměr realizace průmyslové plochy v Neředíně je navíc problematický ze třech dalších důvodů: Jednak by realizace ploch pro výrobu byla porušením více než 100leté tradice umisťování výrobních ploch na východě města a ne na západě, odkud vane většina větrů, a jednak plocha v Neředíně není vůbec dořešená z hlediska infrastruktury - případné vedení dopravy po třídě Míru považujeme za velmi nešťastné (již dnes se jedná o frekventovanou trať, navíc s v bezprostřední blízkosti bydlení a klidové zóny hřbitova). Třetí důvod spočívá v

narušení krajinného rázu poblíž fortu č. XV (okolní krajina je navíc definována v územním plánu jako „hodnotná“, ovšem účelově je z ní vyjmuta právě plocha plánované výrobní zóny). Ty samé argumenty platí i pro nové plochy pro výrobu ve Slavoníně a v Nových Sadech. První jmenovaná plocha je problematická především z důvodu značné rozlohy a chybějící technické infrastruktury. Bylo by nutné budovat nové elektrické sítě: dvojité 22kV vedení.

Výrobní plochy na Nových Sadech (.072/02 a .072/03) jsou umístěny vedle současných skladů distribučního centra Ahold a bývalého zahradnictví, na němž byla v JZ rohu zachována sukcesní plocha (díky připomínkám Hnutí DUHA Olomouc ve správním řízení o kácení dřevin v této lokalitě), představující v zemědělsky intenzivně využívané krajině cenné refugium pro řadu druhů běžných i chráněných druhů živočichů. Další rozšiřování skladových zón a hal v záplavové oblasti a v navazující „hodnotné části krajiny“ (účelově ukončené těsně před návrhem průmyslových areálů) považujeme za nesmyslné, naopak pro dodržení proklamací o podpoře „zelených klínů“ Moravy by bylo přínosné rozšířit LBC 11 o plochy navržené do průmyslové zóny a zároveň do LBC 11 zahrnout existující zeleň (sukcesní plochu) v JZ rohu plochy .072/01.

Z dalších plánovaných záměrů, oslabujících vnější zelený půlkruh, je problematické zúžení již 2x přesunutého biokoridoru LBC 15 u Aquaparku. Návrh na rozšíření o minimálně 50 % v ploše 0.37/06 (v současné době pole, navržené na parkoviště) a vymístění plánovaných prvků dopravní infrastruktury z plochy 0.37/06 se opírá o potřebu posílení ekostabilizační funkce zeleně v této lokalitě a také tlumení rušivých dopadů dálnice na rekreační objekt u aquaparku.

Realizace propojovací komunikace DS 16, smyčka tramvajové trati DH 06 a plánované parkoviště by byly zbytečným dalším zátěžovým elementem, který v této lokalitě není nutný a natolik by narušil plánované vedení biokoridoru, že by tento vůbec nebyl funkční. Tramvajovou smyčku i parkoviště je možné umístit blíže aquaparku do plochy .037/03 nebo .036/07, propojovací komunikace, paralelní k dvěma dalším v úseku 100-180 metrů je zbytečná.

Rovněž problematická je masivní zástavba v lokalitě Slavonín-sever a Povel. To, že někdo z paneláku pozoruje kombajn sklízející obilí vychází ze skutečnosti, že Slavonín byl dříve samostatnou vesnicí a tato lokalita si napůl uchovala vesnický charakter. Přesto, že se dnes jedná o součást města Olomouce, není toto prolínání městské a vesnické krajiny na škodu, naopak je třeba hledat a akcentovat výhody (viz např. centrum Toulcův Dvůr v Praze). Nejedná se sice o příliš harmonický přechod, neboť jej narušila výstavba panelových sídlišť za socialismu. Nicméně – je jakákoliv proluka v okrajových částech města tak urbanisticky nevhodná, aby musela být celá zastavěna? Pokud je z nějakého důvodu budoucí zemědělské využití nežádoucí, nebylo by vhodnější v této hustě osídlené lokalitě navrhnout park, který by zkvalitnil zdejší bydlení? Jistě by ho využívalo nesrovnatelně více lidí než v navrhovaném Holickém lese (jakkoliv tento záměr podporujeme). Jinými slovy – další zahušťování zástavby pochybnými developerskými projekty není nijak v souladu s udržitelným rozvojem území. Pokud má být území skutečně polyfunkční a zároveň nebýt sterilně uniformní, je jistá mozaikovitost při využití území (například právě přítomnost rekreačních zón) nezbytná.

Dále je nutné zdůraznit, že ÚP se chová nesmírně technicistně a inženýrsky k problematice retence v městské krajině, kdy jako retenční plochy vymezuje pouze technické suché poldry. Retence by měla být definována jako priorita a tomu by se měla přizpůsobit veškerá další městotvorná činnost - pečlivě rozmyslet každý čtvereční metr betonu či asfaltu na úkor zeleně. Z řady desítek analýz a studií provedených na toto téma jasně vyplývá, že problém povodní dnes není jen ve vodních tocích a jejich úpravách, ale spíše v neschopnosti krajiny vstřebávat vodu. Příkladem nevhodného řešení je poldr PP-09 na zatrubněném toku

Nemilanky, který je umístěn zcela nevhodně v místě cenného mokřadu, bočního přítoku Nemilanky (mnohem vhodnější by bylo následující umístění:

Budování všech nových průmyslových zón a ploch pro bydlení je navíc v rozporu se zadáním územního plánu Olomouce: „Při vymezování nových zastavitelných ploch bude respektována potřeba stabilizace dlouhodobého územního rozvoje města. Nové zastavitelné plochy budou vymezovány pouze v předpokládaných směrech dlouhodobého vývoje a s ohledem na prokazatelné potřeby rozvoje obce a míru využití zastavěného území, dále s ohledem na účelné využití a prostorové uspořádání území a na hospodárné využívání veřejné infrastruktury. V souladu se zásadami stanovenými ZÚR OK budou k záboru zemědělského půdního fondu navrhovány pouze nezbytně nutné plochy, přitom budou upřednostňovány návrhy na půdách horší kvality.“ (s. 22). Je zřejmé, že žádná z předchozích podmínek nebyla v případě kritizovaných ploch v rámci vnějšího zeleného půlkruhu naplněna.

Dále se narušení zeleného půlkruhu dostává do konfliktu s následujícími pasážemi ÚP:

Str. 11: „Plochy s rozdílným způsobem využití budou vymezovány s ohledem na ochranu kulturních a přírodních hodnot území, zvláštní pozornost bude věnována ochraně těchto hodnot zejména při vymezování ploch pro stavby velkých měřítek (např. velké komerční plochy nákupních a zábavních center, plochy logistických center, plochy výroby, plochy pro obnovitelné zdroje energie)“

Str. 14: „Navrhnout hospodaření s dešťovými vodami, navrhnout opatření pro zlepšení retence vody v krajině. Při návrhu odvodnění nových rozvojových ploch preferovat oddílné kanalizační soustavy a navrhovat opatření na zpomalení odtoku vody z území. Cílem je šetrný přístup k přirozenému hydrologickému režimu vody v krajině a rovněž ekonomické hledisko návrhu nových profilů nebo využití stávajících. Obecně lze za cíl řešení v oblasti odkanalizování považovat dosažení zpomalení odtoku povrchových vod na území města a to všemi dostupnými technickými i přírodními prostředky. Územní plán musí pro tento cíl vytvořit nezbytné územní předpoklady.“

Ad Vnitřní zelený půlkruh

Vnitřní zelený půlkruh je již existujícím útvarem a jeho propojení se zelení na severu je znemožněno plánovaným parkovacím domem u magistrátu. Pokud bude parkovací dům

postaven, zeleň by měla být maximálně doplněna přinejmenším zelenou střechou přírodního charakteru. Zároveň by měly být zesíleny zelené liniové prvky podél budovy.

Parkování v centru města by mělo být u nových budov zajištěno podzemním parkováním, pokud možno s vyloučením venkovního parkování, tak aby byla prostupnost města pro pěší zaručena. Zvýšené náklady na tuto specifickou formu stavění jsou tak více než oprávněné a město by mělo na tomto moderním standardu, obvyklém v rozvinutém světě, trvat. Jinak hrozí Olomouci provinční charakter. Nepřítomnost parkujících aut na ulici je výraznou známkou kvality života v moderním městě.

Idea zeleného okruhu kolem centra města dosud není překonána a její naplnění (a zobrazení v územním plánu) by se mohlo stát vzorovým modelem v celostátním měřítku: prostor bývalého autobusového nádraží u tržnice a prostor Šantovky k tomu přímo vybízí (leč město dává přednost stavenišťům v těchto lokalitách).

Potřeba zástavby 30 % plochy tržnice a autobusového nádraží není nijak zdůvodněná. Z anketního šetření, které v roce 2002-2003 provádělo pro Město Olomouc CpKp, vyplynuly následující převažující názory veřejnosti: (1): zachovat a rekonstruovat budovu tržnice, (2) zachovat a rekonstruovat prostor tržiště, (3) zachovat prodej ovoce a zeleniny (4) důležité pro dotazované byly levné nákupy (5) zeleň (6) možnost využít veřejnou toaletu (7) možnost dostat se na tržnici hromadnou dopravou (8) cítit se v daném prostoru bezpečně. Problematiku tržnice tehdy řešila také RMO dne 15. 7. 2003. Radě byl předložen následující návrh postupu, který byl následně schválen:

(1) budou probíhat úpravy stávajícího tržiště. Cílem úprav bude regenerace tržiště s potřebným doplněním zázemí, pokud nedojde k dohodě se stávajícím vlastníkem historické budovy tržnice, k řešení jsou dále sadové úpravy a parkovací stání v nezbytném rozsahu pro potřeby tržiště. Provoz tržiště a úpravy bude zajišťovat nájemce prostoru tržiště, kterému bude plocha pronajata na 5 let.

(2) souběžně s regenerací tržiště předkladatel doporučuje řešit plochu bývalého autobusového nádraží s cílem zracionalizovat současný provoz autobusových linek. Racionalizace přinese rozšíření stávajícího parkoviště v lokalitě.

*(3) jako koncepční krok doporučuje předkladatel pořídit změnu ÚPnSÚ Olomouc v lokalitě tržnice a bývalého autobusového nádraží. Cílem změny je vytvoření podmínek pro řešení území jako celku. V rámci projednání změny **budou dostatečně podchyceny názory veřejnosti** a dotčených orgánů státní správy. Další případný postup v lokalitě by pak následoval až po schválení této změny.*

Dle našeho názoru územní plán dostatečně neakcentuje zachování tržiště s možností koupě čerstvé zeleniny a ovoce. Naopak dává možnost zástavby území do 30 %, existuje zde tedy riziko zrušení tržiště, jeho zastavění obchodními centry apod. Obnova tržišť s čerstvou zeleninou a ovocem je celostátním trendem. Tyto tržiště jsou výrazným oživujícím prvkem center měst, podporují vazbu na lokální produkty (především čerstvou ovoce a zeleninu) a přispívají tak k trvalé udržitelnosti. Jedná se specifický typ využití území a měl by být pevně vymezen v kartě lokalit územního plánu. Evidentně není akcentován ani požadavek veřejnosti na existenci zeleně v prostoru autobusového nádraží a tržnice. Domníváme se, že doplnění zeleně do zmíněných lokalit (především do jejich východní části) by zajistilo dokončení vnitřního půlkruhu kolem města, tedy faktické propojení Bezručových a Smetanových sadů. Výstavba nové správní budovy na autobusovém nádraží není dostatečně zdůvodněná. Když město v současnosti prodává vlastní budovy, proč má zároveň potřebu stavět nové v dosud nezastavěných lokalitách? Vytvoření rekreační zóny nebo alespoň

částečné doplnění zeleně by tuto pustou betonovou plochu zpříjemnilo. Z hlediska veřejné dopravy má i zachování autobusového nádraží nepopiratelný význam.

Další narušení zeleného půlkruhu vyplývá z potřeby budování nové tramvajové linky a propojovací komunikace, která by zrušila biokoridor a biocentrum na pravém břehu Mlýnského potoka. Přitom navržená trasa má několik dalších nedostatků.

Dříve se tramvajové trati stavěly tam, kde bydlí lidé, kteří této tramvaji používají. Variantou vedení nové tramvajové trati totiž může být ulice Rooseveltova. Naopak tato varianta má více výhod než nevýhod. Výhodou je mnohem větší počet obyvatel, pro které bude tramvajová doprava dostupná. Myšlena je dostupnost cca 5 minut chůze průměrného člověka, tedy 300-400 m. Před ulicí Velkomoravskou se tedy jedná o prakticky celou obytnou čtvrť vymezenou ulicemi Polská, Schweitzerova, Velkomoravská a Rooseveltova. Pohodlnější dostupnost by byla také pro část obytné zóny za ulicí Velkomoravskou, a to ulice Skupova a Střední odborné učiliště.

Tato trasa je také v úseku mezi Tržnicí a křižovatkou Zikova a Rooseveltova o 1/3 kratší, tedy asi 1,3 km oproti 1,8 km a nebude pro ni potřeba výstavba několika mostů nebo zpevňování břehů a nevznikne nové problematické křížení s Velkomoravskou ulicí (každé další brzdění a rozjíždění aut má značný vliv na úroveň hluku a znečištění ovzduší), došlo by tak k významné finanční úspoře.

Jedinou potenciální nevýhodou je zvýšení hluku v ulici Rooseveltova a šířka uličního profilu v úseku mezi železniční tratí a Velkomoravskou ulicí. I s touto argumentací se však dá vypořádat po hlubším vhledu do problému. Dovolенý hluk v chráněném vnějším prostoru staveb (2m před fasádou) je podle současného nařízení vlády 55 dB (u stávajících staveb až 70dB). Tramvajový provoz na nově postavené trati s řadou protihlukových opatření, jako je osazení pružných bokovnic podél kolejí, uložení tělesa na pružnou rohož, použití dřevěných prahů, bezстыkové kolejnice apod. dokáže být mnohem tišší, než jsme byli doposud zvyklí. Další velký vliv na snížení hlučnosti má také samotná konstrukce tramvají. Při spojení všech opatření může dojít k celkovému snížení na cca 60 dB.

Nový hluk vyvolaný tramvajovým provozem však může být také eliminován dalšími opatřeními, jako je zákaz vjezdu nákladních automobilů do této ulice. Důležité je také zmínit, že i když na jedné straně dojde ke zvýšení hluku z tramvajového provozu v ulici Rooseveltova, tak na straně druhé bude snížen hluk na ulici Polská a Schweitzerova, protože dojde ke znatelnému snížení frekventované autobusové dopravy (při měření hluku z autobusového provozu může být hodnota až kolem 70dB).

Šířka uličního profilu by neměla být také velkým problémem, neboť norma dovoluje ve stísněných podmínkách šířku oboustranného tramvajového pásu 6 metrů, jízdní pruhy po obou stranách v normové šířce 3,25 metrů, zelené pásy 2 metry a stejně tak široké chodníky dávají součet 20,5 metrů, tedy dnešní nejmenší šířka mezi budovami v Rooseveltově ulici (viz grafika). Pro srovnání, Masarykova třída je široká asi 28 metrů, ulice Ostravská necelých 24 metrů, Wolkerova 22 metrů, Třída Míru 23 metrů. V Brně však jsou velmi frekventované ulice s tramvajovým provozem o šířce 19 metrů (Pekařská nebo Nerudova).

Záměr budování propojovací komunikace a tramvajové trati v navržené variantě podél Mlýnského potoka je v rozporu se zadáním ÚP: „*Důraz bude kladen zejména na posílení městotvorné funkce koridorů řek Moravy, Bystřice a Mlýnského potoka a využití jejich přírodního a rekreačního potenciálu pro každodenní život obyvatel města, budování protipovodňové ochrany města bude sledovat i funkce městotvorné a environmentální.*“ (s. 7).

A dále na straně 9: „*Bude zajištěna ochrana a rozvoj ploch zeleně jako významné součásti sídelní struktury, zejména ve vazbě na přirozený přírodní potenciál města (charakteristické vodní toky)* (...). A dále na str. 10: *Nadále bude rozvíjena stávající koncepce příměstské krajiny založená zejména na ochraně „zelených klínů“ a „zelených horizontů“ a*

„Budou vytvořeny podmínky pro podporu mimoprodukčních funkcí krajiny, zejména funkce rekreační a ekologické (...), dále podmínky pro ochranu půdy před větrnou a vodní erozí a podmínky pro zadržení vody v krajině - revitalizaci vodních toků, obnovování a rozšiřování lužních lesů a trvalých travních porostů, obnovování tůní a mokřadů.“ Na str 19 se dále uvádí: S cílem chránit nezastavěné plochy zeleně před extenzivním stavebním rozvojem budou stanoveny podmínky ochrany přírodních prvků urbanizovaného území města a podmínky ochrany krajiny.

Je evidentní, že likvidace příměstské zeleně podél koryta Mlýnského potoka povede k narušení dnes využívané rekreační zóny fungujícího biocentra a biokoridoru. Ze stejného důvodu je nepřijatelná i likvidace stávající zeleně (sukcesní plochy) na levém břehu Moravy u Velkomoravské (100-180 metrů východně od břehu vodního toku, plocha 0.13/10)

Naopak, pro zajištění vhodného rekreačního potenciálu města by bylo přínosné propojení zeleně obklopující Mlýnský potok přes Šanotovku právě s vnitřním zeleným půlkruhem. Nepožadujeme vytvoření parku na celém území, ale vytvoření rekreačních zón se zelení podél vodního toku s lávkami pro pěší, případně cyklisty tak, aby území Šanotvky bylo živým, skutečně multifunkčním prostorem.

Ad Ohrožení rekreačních a odpočinkových možností v dalších čtvrtích

Nová Zástavba na Dlouhé a na hřišti v ulici Lermonotova přinese se opírá více méně o stejné argumenty jako předchozí body, dojde ke zrušení stávajících (Hodolany) a potenciálních (Lazce) ploch k rekreaci, což je v rozporu se zadáním územního plánu.

Ad Narušení klidných čtvrtí dopravou

Vedení tzv. severního spoje klidnými čtvrtěmi na Lazcích a Klášterním hradisku zcela popírá rekreační funkci v těchto území, a rovněž narušuje ekologickou stabilitu území vedením trasy poblíž Mlýnského potoka. Ve skutečnosti jakákoliv varianta územního plánu řeší pouze odklonění dopravy z ulice Pasteurovy a Komenského, do nových, doposud klidných čtvrtí. Bez důkladné analýzy není nijak zaručeno, že převede ní části dopravy o 500-1000 metrů severněji bude znamenat celkové snížení škodlivin a hluku v tomto území.

Pochybné silniční propojka Přichystalovy a Zikovy ulice rovněž naruší rekreační potenciál tohoto území kolem Moravy, U Dětského domova a U Rybářských stavů, který v tomto návrhu územního plánu vůbec není zohledněn.

Hnutí DUHA pozitivně vnímá záměr rozšíření nových tramvajových tratí, ovšem pokud má dojít ke skutečnému rozvoji hromadné dopravy a ne jen samoučelnému budovatelství, není vůbec zřejmé, proč by měly vznikat nové silnice a motoristické propojky podporující automobilismus.

Ad Ochrana lesní půdy před novou zástavbou

Používání pojmu „lesnický brownfield“ pro zatravněnou plochu s řídkou sítí asfaltových cest a snad i melioračních strouh považujeme za dosti závadějí až manipulativní. Není nijak doloženo, že by tato plocha byla zcela nevhodná pro růst lesa. Snad je jen nevhodná pro existenci lesní školky, což ale nijak nebrání tomu vysadit zde les, případně vzhledem k bezlesému charakteru lokality zvážit jiné využití, které by podporovalo biodiverzitu – revitalizovat mokřad, založení nízkého, středního lesa nebo převodu na plochy, které by umožňovaly pěstování rychle rostoucích dřevin. Územní plán nijak nedefinuje plochy pro

obnovitelné zdroje energie a jsme názoru, že právě tato plocha zasluhuje hlubší průzkum možného potenciálu tohoto území. (**„vymežit plochy pro technickou vybavenost, včetně ploch pro obnovitelné zdroje energie a jejich umístění optimalizovat tak, aby nerušily základní funkce v území a nepůsobily rušivě v krajině**, Zadání UP, str. 14). Měla by se zvážit i možnosti využití sousedních ploch – starých budov pro přestavbu na lokální výtopnu biomasou, protože zemědělský region Hané má k těmto typům obnovitelných zdrojů dobré předpoklady a alespoň dle našeho zevrubného studia územního plánu (cca 650 stránek) jsme nenašli zmínku o tom, kde by tyto plochy byly umístěny. Případně by takové plochy mohly být situovány v jižní části města v záplavovém území řeky Moravy.

Naopak nové satelitní městečko by si vyžádalo kompletně novou infrastrukturu (nelze hovořit ani náznakem o tom, že by současné plochy byly „zainvestované – staré meliorační strouhy a betonové plochy by se stejně musely odstranit). Takový záměr je v každém případě v rozporu s trvale udržitelným rozvojem území, protože se předpokládá značné investice do projektů, které by sloužily jen úzké skupině obyvatelstva, přispěly k fragmentaci přírodního prostředí apod., místo toho aby se mohly finance (i finance města, související například se zajištěním hromadné dopravy) mohly věnovat do projektů, které budou mít skutečné přínosy pro trvale udržitelný rozvoj.

Dalším problematickým a zbytečným záměrem je budování parkoviště místo lesa na Svatém Kopečku u ZOO na Svatém Kopečku.

Území ve stávající podobě slouží jako příměstský rekreační les a také slouží k volnému průchodu mezi zastavěnou částí Svatého Kopečka a dalšími částmi příměstského rekreačního lesa. Výstavbou nové komunikace dojde nejen k úplnému znehodnocení rekreační funkce území bezprostředně dotčeného stavbami, ale také k vytvoření zbytečné bariéry v tomto dosud volně průchodném přírodním území. Kromě toho povede tvorba nových parkovacích kapacit přímo u vstupu do areálu ZOO k nepřipustnému zvýšení intenzity individuální automobilové dopravy a tím hlukové zátěže a imisí v intravilánu Sv. Kopečka v dobách návštěvnických špiček, tj. mj. v periodách velmi slunečného počasí s výrazně vyšším výskytem letních inverzí a vyšší tvorbou fotochemického smogu. Těmito dopady bude nejvíce zatížena obytná zástavba v úseku ul. Radíkovské mezi křižovatkou s Šeříkovou a s Darwinovou, kde jsou domy vzdáleny jen max. 2 metry od vozovky (čísla uliční 1-13 a 2-16). Tato již dnes dopravou bezprostředně nejvíce poškozovaná část intravilánu Sv. Kopečka nemůže být individuální dopravou nijak obejitá, proto je rozumným a ohleduplným řešením územní rezervování zachytných ploch pro statickou dopravu výhradně před touto lokalitou, ideálně ještě před vjezdem do stávajícího intravilánu Sv. Kopečka při začátku navržené nové komunikace DS-33. Taková lokalizace je také vyvážená s ohledem na funkci zachytného parkoviště pro celé území Sv. Kopečka, protože umožňuje dobrou docházkovou vzdálenost také k bazilice a vyváženějším způsobem tak podporuje rekreační funkci, cestovní ruch a navazující podnikatelské aktivity v celém území Sv. Kopečka, nikoli pouze jednostranně pro areál ZOO. Při takovémto řešení pak může celé území Sv. Kopečka sloužit jako quasi peší zóna a zlepší se tak zejména v dobách návštěvnických špiček jeho důležitá rekreační funkce pro město Olomouc, jak proklamuje i návrh územního plánu. Při vstupu do areálu ZOO je možné zachovat pro mimo sezónu stávající parkoviště, které by mělo mít vyhrazen dostatečný počet parkovacích míst pro hendikepované.

Nápory automobilů, které jsou extrémní jen o několika víkendech v roce lze řešit také dalšími způsoby:

- využitím sousední louky jako doposud, pouze upravit nájezd (například zpevněním zatravněvacími dlaždicemi) využitím odstavných ploch po straně silnice směrem na Radíkov (rozšíření stávajících ploch, kde z důvodu vedení plynovodu stejně nemůže růst

les)

- Využití dalších záchytných parkovišť v Samotiškách, u hlavního nádraží a podporou MHD
- výstavbou vícepatrového parkovacího domu pouze na rozloze dnešního parkoviště.

Tato řešení by měla být hodnocena variantně v rámci posuzování vlivů na životní prostředí.

Ad Nábřeží přístupná veřejnosti

Proklamace a podpoře rekreační funkce řek jsou častá v celém návrhu územního plánu i jeho textové části. Vítáme tuto zpřístupnění řek veřejnosti, ale ne vždy je tento princip důsledně dodržován. Je to patrné již z obrázku 24 (schématu nábřeží) v odůvodnění, kdy značná část břehů dnes již fungující jako rekreační zóny nebo přírodní oblasti v centru města jsou označena jako městská nábřeží. V ulici Kavaléristů je protipovodňová zábrana zbytečně blízko řeky, čímž se kontakt mezi veřejností, alejí a řekou stává iluzí. Posunutím bariéry k hranici zastavěné plochy .014/04 by se Morava v oblasti soutoku s Bystřičkou stala skutečně řekou s vysokým přírodním a rekreačním potenciálem a mohla by sloužit i pro uživatele plánované zástavby v areálu 9. května (levý břeh Moravy).

Ad Více zeleně

Rekreační funkce zeleně je v konceptu územního plánu silně podceněna, přestože její podíl je zásadním ukazatelem kvality životního prostředí ve městech. Deklarované „polyfunkční“ využití jednotlivých lokalit je poměrně vágní, protože v jednotlivých lokalitách není stanoveno závazné % zeleně, což je v rozporu se zadáním územního plánu [(f), strana 18]. „*Bude stanoven minimální podíl zeleně*“. Neexistuje žádný důvod, proč % zeleně, resp. procento funkční zeleně (tj. vzrostlé stromy a keře) v kartách lokalit - u jednotlivých číslovaných ploch - pomíjet.

Odůvodnění námitky je doplněno přílohou:

☐ ano

☐ ne

V. vymezení území dotčeného námitkou

Území je nutné vymezit zejména uvedením katastrálního území a dále uvedením parcelních čísel pozemků, případně názvů ulic nebo jiných údajů umožňujících jednoznačnou lokalizaci území. Vymezení území je možné doplnit

grafickou

přílohou.

Připomínkované území se týká celého území města Olomouce, jednotlivé sporné lokality jsou uvedeny přímo v textu poměrně jednoznačně.

Vymezení území je doplněno grafickou přílohou:

☐ ano

☐ ne

V Olomouc dne 30.7.2010

podpis zástupce veřejnosti

Povinné přílohy:

1.seznam občanů, kteří uplatňují věcně shodnou připomínku

2.podpisová listina včetně zmocnění zástupce veřejnosti